

فهرست مطالب

۲	معرفی نظام رتبه‌بندی شانگهای-۲۰۱۶
۵	جدول ۱: رتبه و امتیاز دانشگاه‌های برتر ایران در رتبه‌بندی کلی-۲۰۱۶
۵	جدول ۲: رتبه جهانی دانشگاه‌های برتر ایران در رتبه‌بندی موضوعی-۲۰۱۶
۵	جدول ۳: رتبه جهانی دانشگاه‌های برتر ایران رتبه‌بندی زمینه‌ای-۲۰۱۶
۶	جدول ۴: رتبه و امتیاز ده دانشگاه برتر آسیا در رتبه‌بندی کلی-۲۰۱۶
۷	جدول ۵: پنج دانشگاه برتر آسیا در رتبه‌بندی موضوعی-۲۰۱۶
۷	جدول ۶: پنج دانشگاه برتر آسیا در رتبه‌بندی زمینه‌ای-۲۰۱۶
۸	جدول ۷: رتبه و امتیاز ده دانشگاه برتر جهان در رتبه‌بندی کلی-۲۰۱۶
۹	جدول ۸: پنج دانشگاه برتر جهان در رتبه‌بندی موضوعی-۲۰۱۶
۹	جدول ۹: پنج دانشگاه برتر جهان در رتبه‌بندی زمینه‌ای-۲۰۱۶

معرفی نظام رتبه‌بندی شانگهای – (ARWU)^۱ – ۲۰۱۶

• مقدمه

موسسه شانگهای جیائوتونگ از سال ۲۰۰۳، فعالیت خود را در زمینه ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی جهان آغاز نموده است. این موسسه هر ساله بیش از ۱۲۰۰ دانشگاه را ارزیابی و از این میان ۵۰۰ دانشگاه برتر جهان را اعلام می‌نماید. در ارزیابی این نظام، هر دانشگاه یا موسسه آموزش عالی که دارای جایزه نوبل، مدال‌های بین‌رشته‌ای، نویسندگان پراستناد و یا مقالات انتشار یافته در مجلات Science & Nature باشد مورد بررسی قرار می‌گیرد. همچنین دانشگاه‌هایی که تعداد قابل ملاحظه‌ای مقالات نمایه شده در نمایه استنادی علوم (SCIE) و نمایه استنادی علوم اجتماعی (SSCI) را دارا هستند نیز در ارزیابی لحاظ می‌شوند. این موسسه عملکرد موسسات را در سه قالب کلی، زمینه‌ای و موضوعی رتبه‌بندی می‌کند به طوریکه در نتایج سال ۲۰۱۶ علاوه بر رتبه‌بندی کلی، دانشگاه‌ها در ۵ زمینه و ۷ موضوع مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند. شاخص‌های ارزیابی و روش‌شناسی هر کدام از انواع ارزیابی‌ها متفاوت از یکدیگر می‌باشد.

• شاخص‌های ارزیابی کلی

(۱) Alumni: تعداد فارغ‌التحصیلان برنده جایزه نوبل و برنده فیلدمدال (وزن ۱۰٪)

فارغ‌التحصیلان به افرادی ابلاغ می‌شود که یکی از مدارک کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری را از دانشگاه مورد مطالعه دریافت کرده باشند. نحوه امتیاز دهی با توجه به سال دریافت جایزه به شرح زیر متفاوت است:

از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۰: ۱۰۰٪ امتیاز

از سال ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۰: ۹۰٪ امتیاز

از سال ۱۹۸۱ تا ۱۹۹۰: ۸۰٪ امتیاز

برای سال‌های ۱۹۱۱ تا ۱۹۲۰: ۱۰٪ امتیاز

- اگر فردی در بیش از یک مقطع تحصیلی از یک دانشگاه فارغ‌التحصیل شده باشد، در امتیازدهی، آن دانشگاه فقط یک‌بار لحاظ می‌گردد.

- اطلاعات شاخص فوق از سایت‌های <http://nobelprize.org> و <http://www.mathunion.org/index.php> استخراج می‌گردد.

(۲) Award: تعداد اعضای هیات علمی برنده جایزه نوبل در فیزیک، شیمی، پزشکی، اقتصاد و برنده فیلدمدال در ریاضیات (وزن ۲۰٪)

اعضای هیأت علمی بایستی در زمان برنده شدن جایزه نوبل در مؤسسه مشغول به کار بوده باشند. نحوه امتیاز دهی با توجه به سال دریافت جایزه به شرح زیر متفاوت است:

بعد از سال ۲۰۱۱: ۱۰۰٪ امتیاز

از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۰: ۹۰٪ امتیاز

^۱ Academic Ranking of World Universities

از سال ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۰: ۸۰٪ امتیاز
از سال ۱۹۸۱ تا ۱۹۹۰: ۷۰٪ امتیاز
سال‌های ۱۹۲۱-۱۹۳۰: ۱۰٪ امتیاز

- اگر برنده جایزه در چند موسسه مشغول باشد، امتیاز دریافتی بین موسسات تقسیم می‌شود. همچنین اگر جایزه مربوط به چند نفر باشد براساس سهم فعالیتشان امتیاز بین ایشان تقسیم می‌گردد.

- اطلاعات شاخص فوق از سایت‌های <http://nobelprize.org> و <http://www.mathunion.org/index.php> استخراج می‌گردد.

(۳) HiCi: تعداد محققان پراستناد در ۲۰ رشته موضوعی (وزن ۲۰٪)

برای محاسبه شاخص HiCi در رتبه‌بندی ۲۰۱۶ شانگهای، از فهرست محققان پراستناد منتشر شده توسط پایگاه تامسون رویترز در دسامبر ۲۰۱۵ استفاده شده است.

- اطلاعات شاخص فوق از سایت <http://www.highlycited.com> استخراج می‌گردد.

(۴) N & S: تعداد مقالات چاپ شده در مجلات علوم و طبیعت (وزن ۲۰٪)

تعداد مقالات چاپ شده در زمینه علوم و طبیعت بین سالهای ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۵ برای این شاخص در نظر گرفته می‌شود. به منظور تشخیص همکاری نویسندگان، وزن ۱۰۰ درصد برای نویسنده مسئول، ۵۰ درصد برای نویسنده اول، ۲۵ درصد برای نویسنده بعدی و ۱۰ درصد برای دیگر نویسندگان لحاظ می‌شود. صرفاً مقالات از نوع "Article" در این ارزیابی محاسبه می‌گردند.

- اطلاعات شاخص فوق از سایت <http://www.webofknowledge.com> استخراج می‌گردد.

(۵) PUB: تعداد مقالات نمایه شده در نمایه استنادی علوم (SCIE) و نمایه استنادی علوم اجتماعی (SSCI) (وزن ۲۰٪)

صرفاً مقالات از نوع "Article" در این ارزیابی محاسبه شده و تعداد کل مقالات نمایه شده در سال ۲۰۱۵ را شامل می‌شود. برای مقالات منتشر شده در نمایه استنادی علوم اجتماعی وزن ۲ در نظر گرفته می‌شود.

- اطلاعات شاخص فوق از سایت <http://www.webofknowledge.com> استخراج می‌گردد.

(۶) PCP: سرانه عملکرد علمی مؤسسه (وزن ۱۰٪)

امتیاز وزنی پنج شاخص ذکر شده در بالا بر تعداد اعضای هیأت علمی تمام وقت تقسیم می‌شود. اگر امکان دستیابی به اعضا هیأت علمی تمام وقت یک مؤسسه وجود نداشته باشد از امتیاز وزنی سایر شاخص‌ها استفاده می‌گردد.

- اطلاعات مربوط به تعداد اعضای هیأت علمی تمام وقت، از سازمان‌های ملی مانند National Ministry of Education National Bureau of Statistics, National Association of Universities and Colleges گردآوری می‌گردد

• نحوه امتیازدهی در ارزیابی کلی

پس از مقداردهی شاخص‌ها برای هر دانشگاه، به دانشگاهی با بالاترین مقدار شاخص، امتیاز ۱۰۰ و به مابقی دانشگاه‌ها درصدی از ۱۰۰ اختصاص داده می‌شود. در صورت نیاز از تکنیک‌های آماری استاندارد جهت تعدیل شاخص‌ها استفاده می‌شود.

• موضوعات ارزیابی (Subjects)

- مهندسی شیمی (CheE)
- مهندسی عمران (CivE)
- مهندسی برق و الکترونیک (EleE)
- مهندسی و علوم انرژی (EnrE)
- مهندسی و علوم محیط زیست (EnvE)
- مهندسی و علوم مواد (MatE)
- مهندسی مکانیک (MecE)

• زمینه‌های ارزیابی (Fields)

- علوم طبیعی و ریاضیات (SCI)
- مهندسی / فناوری و علوم کامپیوتری (ENG)
- علوم زیستی و کشاورزی (LIFE)
- پزشکی بالینی و داروسازی (MED)
- علوم اجتماعی (SOC)

منبع: سایت اصلی رتبه‌بندی شانگهای: <http://www.shanghairanking.co>

جدول ۱: رتبه و امتیاز دانشگاه‌های برتر ایران در رتبه‌بندی کلی-۲۰۱۶

امتیاز در هر شاخص						رتبه جهانی	نام دانشگاه
PCP	PUB	N & S	HiCi	Award	Alumni		
۲۰/۸	۴۱/۲	۱/۵	۰	۰	۱۲/۶	رده ۳۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران
۱۷/۱	۳۱/۵	۰	۱۴/۵	۰	۰	رده ۴۰۱-۵۰۰	دانشگاه صنعتی امیرکبیر

جدول ۲: رتبه جهانی دانشگاه‌های برتر ایران در رتبه‌بندی موضوعی (Subjects)-۲۰۱۶

مهندسی مکانیک	مهندسی و علوم مواد	مهندسی و علوم محیط زیست	مهندسی و علوم انرژی	مهندسی برق و الکترونیک	مهندسی عمران	مهندسی شیمی	نام دانشگاه
-	رده ۴۰۱-۶۰۰	-	-	-	-	-	دانشگاه صنعتی اصفهان
-	رده ۴۰۱-۶۰۰	-	-	-	-	-	دانشگاه آزاد اسلامی
-	رده ۴۰۱-۶۰۰	-	-	-	-	-	دانشگاه تهران

جدول ۳: رتبه جهانی دانشگاه‌های برتر ایران رتبه‌بندی زمینه‌ای (Fields)-۲۰۱۶

علوم اجتماعی	طب بالینی و داروسازی	علوم زیستی و کشاورزی	مهندسی، فناوری و علوم رایانه ای	ریاضیات و علوم طبیعی	نام دانشگاه
-	-	-	۴۸	-	دانشگاه تهران
-	-	-	رده ۱۰۱-۱۵۰	-	دانشگاه صنعتی امیرکبیر

جدول ۴: رتبه و امتیاز ده دانشگاه برتر آسیا در رتبه‌بندی کلی - ۲۰۱۶

رتبه در آسیا	نام دانشگاه	نام کشور	رتبه جهانی	رتبه ملی	امتیاز کلی*
۱	دانشگاه توکیو	ژاپن	۲۰	۱	۴۲/۲
۲	دانشگاه کیوتو	ژاپن	۳۲	۲	۳۷/۲
۳	دانشگاه تسینگ هوا	چین	۵۸	۱	۲۹/۶
۴	موسسه صنعتی تکنیون اسرائیل	رژیم اشغالگر قدس	۶۹	۱	۲۸
۵	دانشگاه پکن	چین	۷۱	۲	۲۷/۷
۶	دانشگاه ناگویا	ژاپن	۷۲	۳	۲۷/۵
۷	دانشگاه ملی سنگاپور	سنگاپور	۸۳	۱	۲۶/۵
۸	دانشگاه هبرو اورشلیم	رژیم اشغالگر قدس	۸۷	۲	۲۶/۲
۹	دانشگاه اوساکا	ژاپن	۹۶	۴	۲۵/۵
۱۰	دانشگاه فودان	چین	۱۰۱-۱۵۰	۳-۶	-

* تنها برای ۱۰۰ دانشگاه برتر جهان امتیاز کلی ارائه می‌شود.

جدول ۵: پنج دانشگاه برتر آسیا در رتبه‌بندی موضوعی (Subjects) - ۲۰۱۶

موضوع / رتبه	مهندسی شیمی	مهندسی عمران	مهندسی برق و الکترونیک	مهندسی و علوم انرژی	مهندسی و علوم محیط زیست	مهندسی و علوم مواد	مهندسی مکانیک
رتبه ۱	دانشگاه ملی سنگاپور	دانشگاه تسینگ هوا	دانشگاه صنعتی نانیانگ	دانشگاه تسینگ هوا	دانشگاه تسینگ هوا	دانشگاه صنعتی نانیانگ	دانشگاه تسینگ هوا
رتبه ۲	دانشگاه توکیو	دانشگاه پلی تکنیک هنگ کنگ	دانشگاه تسینگ هوا	دانشگاه ملی سنگاپور	دانشگاه پکن	دانشگاه تسینگ هوا	دانشگاه صنعتی نانیانگ
رتبه ۳	دانشگاه ژجیانگ	دانشگاه تانگ جی	دانشگاه ژجیانگ	دانشگاه نانیانگ	دانشگاه صنعتی نانیانگ	دانشگاه ملی سنگاپور	دانشگاه ملی سئول
رتبه ۴	موسسه پیشرفته علم و صنعت کره	دانشگاه شهر هنگ کنگ	دانشگاه ملی سنگاپور	دانشگاه شیان جیائوتونگ	دانشگاه علم و صنعت پوهانگ	دانشگاه توهوگو	دانشگاه شانگهای جیائوتونگ
رتبه ۵	دانشگاه تسینگ هوا	دانشگاه ملی سنگاپور	موسسه پیشرفته علم و صنعت کره	دانشگاه شانگهای جیائوتونگ	دانشگاه هوکایدو	دانشگاه ملی سئول	دانشگاه ملی سنگاپور

جدول ۶: پنج دانشگاه برتر آسیا در رتبه‌بندی زمینه‌ای (Fields) - ۲۰۱۶

زمینه / رتبه	ریاضیات و علوم طبیعی	مهندسی، فناوری و علوم رایانه ای	علوم زیستی و کشاورزی	طب بالینی و داروسازی	علوم اجتماعی
رتبه ۱	دانشگاه توکیو	دانشگاه صنعتی نانیانگ	دانشگاه کیوتو	دانشگاه پزشکی چین	دانشگاه هبرو اورشلیم
رتبه ۲	دانشگاه کیوتو	دانشگاه تسینگ هوا	دانشگاه توکیو	دانشگاه کیوتو	دانشگاه ملی سنگاپور
رتبه ۳	دانشگاه پکن	دانشگاه ملک عبدالعزیز	دانشگاه اوساکا	دانشگاه اوساکا	دانشگاه پلی تکنیک هنگ کنگ
رتبه ۴	دانشگاه علم و صنعت چین	دانشگاه ملی سنگاپور	دانشگاه ملی سنگاپور	دانشگاه ملی سئول	دانشگاه شهر هنگ کنگ
رتبه ۵	دانشگاه ملک عبدالعزیز	موسسه صنعتی هرین	دانشگاه ملی سئول	دانشگاه سان کیونگ وان	دانشگاه صنعتی نانیانگ

جدول ۷: رتبه و امتیاز ده دانشگاه برتر جهان در رتبه‌بندی کلی - ۲۰۱۶

رتبه	نام دانشگاه	نام کشور	امتیاز کلی
۱	دانشگاه هاروارد	ایالات متحده آمریکا	۱۰۰
۲	دانشگاه استنفورد	ایالات متحده آمریکا	۷۴/۷
۳	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	ایالات متحده آمریکا	۷۰/۱
۴	دانشگاه کمبریج	انگلیس	۶۹/۶
۵	مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT)	ایالات متحده آمریکا	۶۹/۲
۶	دانشگاه پرینستون	ایالات متحده آمریکا	۶۲/۰
۷	دانشگاه آکسفورد	انگلیس	۵۸/۹
۸	مؤسسه تکنولوژی کالیفرنیا	ایالات متحده آمریکا	۵۷/۸
۹	دانشگاه کلمبیا	ایالات متحده آمریکا	۵۶/۷
۱۰	دانشگاه شیکاگو	ایالات متحده آمریکا	۵۴/۲

جدول ۸: پنج دانشگاه برتر جهان در رتبه‌بندی موضوعی (Subjects) - ۲۰۱۶

رتبه	موضوع	مهندسی شیمی	مهندسی عمران	مهندسی برق و الکترونیک	مهندسی و علوم انرژی	مهندسی و علوم محیط زیست	مهندسی و علوم مواد	مهندسی مکانیک
رتبه ۱	مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT)	دانشگاه پوردو - لافایت غربی	دانشگاه استنفورد	دانشگاه تسینگ‌هوا	دانشگاه استنفورد	دانشگاه استنفورد	مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT)	مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT)
رتبه ۲	دانشگاه استنفورد	دانشگاه صنعتی دانمارک	مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT)	دانشگاه صنعتی دانمارک	دانشگاه واخنینگن	دانشگاه استنفورد	دانشگاه استنفورد	دانشگاه استنفورد
رتبه ۳	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه تسینگ‌هوا	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه ملی سنگاپور	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه کمبریج
رتبه ۴	دانشگاه ملی سنگاپور	دانشگاه پلی تکنیک هنگ کنگ	دانشگاه صنعتی نایانگ	کالج سلطنتی علوم، فناوری و پزشکی	دانشگاه هاروارد	دانشگاه کمبریج	دانشگاه وسترن شمالی	دانشگاه وسترن شمالی
رتبه ۵	دانشگاه توکیو	دانشگاه تانگ جی	مؤسسه فناوری جورجیا	دانشگاه صنعتی نایانگ	دانشگاه استکهلم	دانشگاه وسترن شمالی	مؤسسه فناوری جورجیا	مؤسسه فناوری جورجیا

جدول ۹: پنج دانشگاه برتر جهان در رتبه‌بندی زمینه‌ای (Fields) - ۲۰۱۶

رتبه	زمینه	ریاضیات و علوم طبیعی	مهندسی، فناوری و علوم رایانه‌ای	علوم زیستی و کشاورزی	طب بالینی و داروسازی	علوم اجتماعی
رتبه ۱	دانشگاه کالیفرنیا - برکلی	مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT)	دانشگاه هاروارد	دانشگاه هاروارد	دانشگاه هاروارد	دانشگاه هاروارد
رتبه ۲	دانشگاه استنفورد	دانشگاه صنعتی نایانگ	دانشگاه کمبریج	دانشگاه واشنگتن	دانشگاه شیکاگو	دانشگاه استنفورد
رتبه ۳	دانشگاه پرینستون	دانشگاه استنفورد	مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT)	دانشگاه استنفورد	دانشگاه کالیفرنیا، برکلی	دانشگاه پرینستون
رتبه ۴	دانشگاه هاروارد	دانشگاه تسینگ‌هوا	دانشگاه استنفورد	دانشگاه کمبریج	دانشگاه پرینستون	دانشگاه هاروارد
رتبه ۵	مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT)	دانشگاه ملک عبدالعزیز	دانشگاه کالیفرنیا - سانفرانسیسکو	دانشگاه جان هاپکینز	مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT)	مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT)